

Asia: VN/2465/2023

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuseronnoksesta valtioneuvostukseksi tiedonvälityksen ja uutismedioiden tukemiseen vuonna 2023

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitos mahdollisuudesta saada äänemme kuuluviin.

Mediatuki on oikeasuuntainen toimi tiedonkulun turvaamiseksi harvaanasutuilla alueilla. Paikallislehdet tekevät tärkeää journalistista työtä paikallisella tasolla uutisoiden aiheista, joista ei voi lukea mistään muualta. Pienten toimitusten tuottamat lähialueen uutiset ovat lukijoilleen korvaamattoman tärkeitä, ja siksi tuen tulee esityksen hengen mukaisesti suuntautua erityisesti pienille, kerran viikossa ilmestyville paikallislehdille.

Postin rajut, vuosittaiset hinnankorotukset ovat jo vaarantaneet printtimedian jakamisen erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Poikkeuksellisen kovan iskun ovat tekemässä tämän vuoden alussa tulleet Postin uudet jakeluhinnat, jotka tietävät meille jopa 20 prosentin korotuksia kuluvalle vuodelle. Kun jakelukulut kasvavat viidenneksellä vuodessa, kulua on pienillä paikkakunnilla mahdotonta siirtää kuluttajan tai ilmoittajan maksettavaksi, sillä niitäkin on pienellä levikkialueella toimivilla lehdillä rajallinen määrä. Tilanteen tekee tukalaksi se, että emme voi hyödyntää jakeluissamme yksityisiä jakeluyhtiöitä. Olemme siis täysin Postin armoilla.

Nyt erityisesti uusi jakelun hinnoittelu on ajamassa lehtemme niin tiukalle, että se on viemässä meiltä toimintaedellytykset. Samaan aikaan meistä riippumattomista syistä on noussut paperin hinta, joka on tarkoittanut merkittäviä korotuksia painokuluihin. Kun lisäksi kasvavat muut kulut, kuten sähkö, lämmitys, polttoaineen hinta ja palkat, ovat kulut nousseet parissa vuodessa hälyttävän paljon. Digikehittämiseen on pienissä lehdissä valtavat paineet, mutta resurssit suunnitelmien toteuttamiseksi ovat kutistuneet lähes olemattomiksi.

Erityisen haastavassa asemassa ovat itsenäiset, kerran viikossa ilmestyvät paikalliset lehdet, joilla ei ole takanaan konsernien tukea. Kotiseutuyhdistysten omistamat, Reisjärven ympäristössä ilmestyvä Reisjärvi-lehti, sekä Pihtiputaan ja Kinnulan paikallislehti Kotiseudun Sanomat, ovat molemmat olleet tähän asti kannattavia ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla toimivia paikallisia yrityksiä. Mediatuki on meille kuitenkin tulevaisuudessa välttämätön toimintaedellytys. On tietenkin tärkeää tukea journalismia, sillä teemme kaiken sisältömme itse ilman konserneille mahdollista juttuvaihtoa. Kuitenkin tulee huomioida, että pienissä, vain muutamia henkilöitä työllistävässä toimituksissa jokainen työntekijä on kokonaisuuden kannalta korvaamattoman tärkeä. Sen vuoksi mediatukea ei tulisi rajata paikallisledissä pelkästään journalisteja koskevaksi palkkatueksi.

Pienet paikallislehdet ovat tärkeitä alueensa tiedonvälittäjiä ja oman yhteisönsä puolestapuhujia ja yhteisöllisyyden kasvattajia. Ne ovat tärkeitä kuntien ja paikallisten yritysten viestintä- ja markkinointikanavia, tukevat maaseudun yritysten elinvoimaa ja ovat monille yrityksille jopa tärkein kanava oman asiakkaansa tavoittamiseksi. Samoin yhdistyskentälle paikallislehti on sanomattoman tärkeä ja sitä kautta hyvinvoinnin edistäjä paikkakunnallaan. Tuemme esteetöntä tiedonsaantia ja mahdollistamme äänilehden myös alueemme näkövammaisille lukijoille. Paikallislehdet ovat tärkeitä demokratian näkökulmasta, jotta myös haja-asutusalueen asukkaat saavat tasapuolisesti tietoa paikallisesta päätöksenteosta ja oman kotikuntansa asioista.

Itsenäiset, kotiseutuyhdistysten omistamat lehdet tekevät paljon yhteistyötä paikallisesti, ja lehden tuottama "hyvä" jää rikastuttamaan kotiseutua ja haja-asutusalueen toimintaa monella tapaa. Se on samalla myös pois mahdollisista valtion tukieuroista, joita kotiseutuyhdistykset muutoin tarvitsisivat toimintaansa.

Pyydämme huomioimaan seuraavat:

1. Mediatuki tulee kohdentaa erityisesti pieniin lehtitoimijoihin, jotka ilmestyvät vähintään kerran viikossa.
2. Tuki tulee kohdentaa suoraan kyseiselle toimijalle ja hakuprosessin tulee olla mahdollisimman kevyt.
3. Jatkossa tuen tulisi olla jatkuva strateginen tuki (kuten muualla pohjoismaissa).

Kotiseudun Sanomat

Päätoimittaja Hanna Kankaanpää

Reisjärvi-lehti

Päätoimittaja Merja Tytärniemi

Kankaanpää Hanna

Kotiseudun Sanomat - Kotiseudun Sanomat ja Reisjärvi-lehti